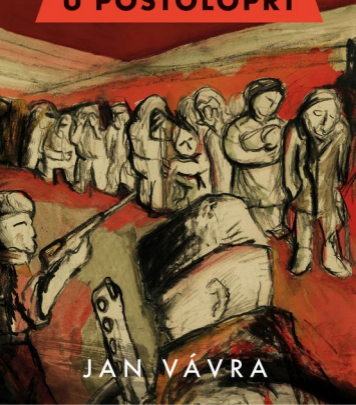

HUŠITÉ

U POSTOLOPRT

JAN VÁVRA

HUSITÉ U POSTOLOPRT

JAN VÁVRA

HUŠITÉ
U POSTOLOPRT

BOURDON

Copyright © Jan Vávra, 2017
Czech edition © Bourdon, 2017

Z e s p i s u K A - 0 3 7 5 / 3 0 - 4 9

Hlavně po mně nechtějte žádný příběh. Příběhů mám až po krk. Každý chce pořád slyšet nějaký příběh. To mě pronásleduje celou dobu. Jen jedenkrát jsem se ocitl mimo dosah příběhu. Bohužel příliš krátce.

Odehrálo se to v lese. Stál jsem tam sám – jak jsem se alespoň tehdy domníval. Posledního člověka jsem viděl, když jsem míjel stádo zubožených krav, které se na holé pastvině choulily ve studeném větru jedna ke druhé, a ohlédl se zpět na zpusťovaný statek, ze kterého nejdřív moji krajané vyhnali původní obyvatelé, aby si pak odnesli, co se jim hodilo. Rychle jsem zalezl do lesa, kde mě nikdo nemohl zahlédnout, a klopýtal přes kořeny stromů vzhůru do kopce. Zpočátku to šlo dobře, protože les zůstal i po těch několika letech vzorně uklizený, jak vyžadoval germánský smysl pro pořádek, poražené stromy byly rozřezané, srovnané do metrů, a i ty nejmenší větvičky sesbírané a úhledně poskládané na hromádkách připravené na zátop, na který je ale jejich vlastníci nikdy nepoužijí, takže je nejspíš přímo tady podpálí lesní dělníci, až se budou chtít ohřát.

Po nějakém čase rychlé chůze ale uklizený les náhle skončil a já se musel prodírat hustou mlazinou, jejíž větve mne šlehalý přes obličej. Raději jsem mezi mladými smrčky chvíli couval, ale protože bych daleko nedošel, sešel jsem dolů z kopce ke korytu potoka, kde se přece jen dalo jít snáz. Ale i tak jsem musel podlézat dlouhé větve dubů a olší a přelézat mohutné padlé kmeny. Jakmile jsem nad potokem spatřil vyšší les, tak jsem hned zamířil vzhůru. Šlo to lépe, našel jsem jelení chodníčky, po kterých se dalo jít docela snadno. Věděl jsem, že nesmím zastavit, a tak jsem se několik hodin prodíral lesem, pořád do kopce a po vyšlapaných stezkách zvěře, protože lidským cestám

jsem nedůvěřoval. Pak jsem už nemohl dál a musel se na chvíli zastavit.

Opřel jsem se o starý dub a zhluboka dýchal. Dole mezi mohutnými kmeny nefoukal vítr, špičky smrků se ve větru jen mírně nakláněly. Seshora sem sahaly pruhy světla, některé se rozptýlily ve větvích menších smrků, ale jiné dopadaly až na zem a osvětlovaly malé paloučky porostlé vysokou kyselou travou. Ptáci, kteří se tu zřejmě stejně jako já cítili v bezpečí, překřikovali jeden druhého, pak na několik vteřin jako na povel všichni ztichli, ale vydrželi to jen okamžik, a už zase švitořili. V zeleném přítmí bujel mech a kapradí, z rozpadlých ztrouchnivělých kmenů obrostlých lišejníky vyrážely malé smřčky, břízy a osiky. Zapomněl jsem na únavu a s úžasem vnímal klid a samozřejmost, s jakou se tu všechno dralo vzhůru ke světlu. Tady, hluboko v nepřístupném lese, jsem pochopil, že i bez příběhu se dá docela dobře existovat.

Jenže na nějaké filozofování nebyl čas. Musel jsem rychle dál, pryč od lidí, protože jsem si nemohl být jistý, jestli mě mezitím nějaký fízl nebo jeho horlivý pomahač neudali a jestli už po mé stopě nejdou vojáci se psy. Pro jistotu jsem taky šel kus cesty korytem potoka. Mám sice mokré boty, ale člověk nikdy neví. V autobuse i potom ve vesnici se všichni tvářili netečně, ale šlo jen o směs venkovské tuposti a tradiční sedlácké vypočítavosti, vlastní lidem zvyklým přežívat za všech režimů. Člověk jim to ani nemohl mít za zlé. Těžko odhadovat, kdo z nich byl pomocníkem esenbáků, klidně kdokoli. Snažil jsem se tvářit samozřejmě a sebejistě, ale cítil jsem, že mě pozorují a váhají, zda mě prásknout, nebo jestli se mě mají naopak bát.

Asi byste teď chtěli vědět, před čím vlastně utíkám. To je samozřejmě správná otázka. Nejjednodušší by bylo vám namluvit, že utíkám před komunisty. Hezký příběh o boji dobra se zlem, který by obsahoval hrdinu, nevinnou oběť, jednoho ústředního padoucha a několik dalších mizerů. Takový příběh by pochopitelně měl svoji logiku a působil by více než věrohodně. Komunisté přece už po osvobození získali kontrolu nad vnitrem a policií, infiltrovali svými lidmi armádu a na místo ministra obrany prosadili generála Ludvíka Svobodu, zcela oddaného sovětskému vedení. Ten také zřídil u armádního sboru vojenské zpravodajství, které ta zvěrstva organizovalo. I pan doktor Bunža, rok předtím, než se komunisté chopili moci ve státě a on se musel rychle nacpat do šatní skříně a zmizet v Bavorsku, mi v kanceláři obložené tmavým dřevem naléhavě šeptal, že to komunisté poslali třem jejích ministrům krabičky s výbušninou. Tehdy jsem měl o jeho úsudku pochybnosti, ale chtěl jsem za každou cenu potrestat viníky Luisiny a Siegfriedovy smrti a on mi jako předseda vyšetřovací komise bezpečnostního výboru parlamentu mohl dost pomoci.

Postavit před spravedlnost jejich vrahy byla poslední věc, kterou jsem mohl pro Luisu udělat. Pořád jsem měl před očima její tvář, kterou jsem tak miloval pro její krásu a oduševnělost a která se teď zkřivila nevyslovitelnou hrůzou. Nebylo možné nevidět, kolik strachu, utrpení a bolesti musela před smrtí prožít. Největší muka mi samozřejmě působilo vědomí, že jsem nebyl s ní, abych její smrti zabránil. Nemohl jsem se od ní ani po smrti odpoutat a dlouho jsem seděl u jejího těla, hladil její předsmrtnou křečí zkřivené prsty a zoufale si přál vrátit čas do doby, kdy bylo její štíhlé a pružné tělo plné života a kdy mě těmito prsty něžně hladila.

Tehdy samozřejmě její smrt nikoho nedojímala, protože kolem dokola ležely v příkopech jen nedbale zahrabány tisíce mrtvol mužů, žen a dětí. Navíc během války, která právě skončila, zemřely po celé Evropě desítky milionů nevinných lidí a každý den jsme se dozvídali nové podrobnosti o brutalitě těch, kteří tu strašnou válku, už druhou v tomto moderním a pokrokovém století, rozpoutali.

Tenkrát jsem mrtvé Luise slíbil, že postavím před spravedlnost ty, kteří měli její a Siegfriedovu smrt na svědomí. Takže tvrdit, že utíkám jen před komunisty, by nebylo úplně přesné. Omlouvám se, že nejsem schopen dát na vaši otázku jednoduchou a jednoznačnou odpověď. Ale můj otec, povoláním strojní inženýr, mi vtloukal do hlavy, že přesnost patří k základním požadavkům moderní doby.

Někdo jiný by si to samozřejmě mohl vykládat i tak, že utíkám před spravedlností. Tedy pokud přijmete teorii, že lidská spravedlnost je určena normami, na kterých se společnost shodne. Jednalo se ostatně o jeden z předmětů sporu mezi mnou a Luisou, která trvala na tom, že spravedlnost pochází od Boha. Pan doktor Bunža, ačkoli sám člen strany lidové a praktikující katolík, ničemu takovému nevěřil a před komunisty raději utekl. Asi věděl proč, brzy potom ho v nepřítomnosti odsoudili k smrti.

Já jsem se ovšem chtěl zapojit do obnovy státu. Byl jsem přesvědčen, že po osvobození bude moct český národ napravit všechny dřívější omyly a chyby. Spoléhal jsem na jeho zdravý rozum. Možná že právě tady můžete začít hledat odpověď na vaši otázku.

Existuje totiž ještě třetí možnost. Připusťte na chvíli, že existuje něco, co má větší sílu než komunisté i než orgány státní spravedlnosti v čele se Sborem národní bezpečnosti. Něco, co dokáže

spolehlivě ovládat mysl mých krajanů, jakkoli jsem Čechy – na rozdíl od Němců – pokládal za výsostně praktický a mírumilovný národ. – Ne, samozřejmě to není Bůh. Z Boha si moji krajané dělají jen legraci. Proto mi dovolte trochu obsáhlejší úvod.

Nevím, co všechno víte o českém národě, ale pravděpodobně znáte jméno Mistra Jana Husa, českého kazatele, myslitele a mučedníka, který ani tváří v tvář smrti nezahlasil svoje přesvědčení. Právě z jeho dopisů psaných z kostnického vězení pražské univerzitě pochází heslo, které dal první prezident Masaryk vyšíť na prezidentskou standartu nového československého státu. Dojemný příběh Mistra Jana, kterého církevní hodnostáři nechali upálit na hranici, ovládl již dříve mysl českých vlastenců, kteří se snažili – podobně jako princ v pohádce o Šípkové Růžence – probudit svůj národ ze staletého, a podle všeho blaženého spánku. Nakonec i u nás v kuchyni visela velká reprodukce Brožíkova obrazu „Mistr Jan Hus před koncilem Kostnickým,“ pod kterou do mě moje matka – společně s třenou bábovkou – hustila povídky o statečném kazateli a husitech, kteří se ve jménu pravdy vzepřeli dogmatům katolické církve. Ovšem vyprávění o malém národě v srdci Evropy, kterému všichni ubližovali, ale který nikdy nezahlasil ideály pravdy a spravedlnosti, se ukázalo být pro psychiku malého dítěte nestravitelným, a nakonec i příliš nebezpečným soustem. Otec si sice dělal z matčiných historických příběhů legraci, protože si zakládal na svém racionálním přístupu, ale stejně jako ona chodil s úctou kolem obrazu Tomáše Garrigua Masaryka, prezidenta Osvoboditele.

Otec se ale v mých vzpomínkách objevuje až asi od devíti let. Když skončila Velká válka – myslím samozřejmě tu první, protože tehdy to ještě nikdo nepočítal –, která přinesla porážku císařství

a umožnila vznik samostatného státu, byli jsme s matkou sami. Matka říkala, že tatínek bojuje na italské frontě. Když jsem se ho později na válečné zážitky ptal, z jeho kusého vyprávění jsem pochopil, že většinu času strávil čekáním v zákopech. Nejdříve sváděl tento způsob vedení války na Italy, kteří prý byli spíše operetními vojáky. Jak se ovšem zvětšoval časový interval od jeho návratu z fronty, začal otec vojenskou liknavost chápat jako součást boje za národní samostatnost. Svým vlašným plněním rozkazů prý čeští vojáci přispívali k porážce nenáviděného Rakouska-Uherska.

Moje rodiče, jak jsem z útržků jejich vyprávění pochopil, zaskočila rychlost, s jakou válka přišla. Byli zřejmě přesvědčeni, že žijí v nejcivilizovanější a nejkulturnější době a že lidské pokolení směřuje díky svému rozumu a novým objevům k dokonalosti. Otec jako studovaný obdivoval technický pokrok. Sledoval všechny novinky a nadšeně o nich vyprávěl. Věřil, že vynalézavý lidský duch bude schopen vymýšlet stále dokonalejší stroje, které usnadní lidem život, takže se budou moci více vzdělávat. Prudký vír válečné brutality, který se zničehonic přihnal a rozmetal nejen jemné předivo závojų měšťanských salónů a rafinovanou uhlazenost kavárenských debat, ale i Habsburky nadekretovanou víru v jediného Pána a Stvořitele, sice nedokázal zlomit otcovo přesvědčení o prospěšnosti technického pokroku, nicméně i u něho vyvolal potřebu nějakého jistějšího ukotvení.

Se svými vzpomínkami na rozházené kusy lidských těl u Vittoria Veneta, které se jako střepiny z dekorativní secesní vázy válely po zemi, jež byla pokládána za kolébku veškeré kultury, se zavíral do své pracovny, a když na opakované matčino naléhání, že večere vystydne, s rozčuchanými vlasy vyšel, spřádal těžko

srozumitelné teorie o světové revoluci a vítězství demokracie nad teokracií. Babička, která k nám občas na nedělní oběd zavítala, si o něho dělala starosti, a dokonce jsem zaslechl, jak na schodišti šeptem přesvědčovala matku, aby pozvala doktora Bärensteina, který by otce prohlédl.

Ovšem nebyla by to moje energická matka, kdyby si jako pokaždé nevěděla rady. Stačilo, aby si v novinách přečetla několik Masarykových projevů, a do našeho pokoje, ozářeného zlatavým světlem stojací lampy, přicválali z malebných luhů a hájů na svých silných venkovských konících husité s vysoko zdviženými praporci pravdy a spravedlnosti. Za nimi jel na tvrdých dřevěných povozech selský lid, který si přes každodenní dřinu na panstvích rakouské a německé šlechty spolu s rodnou řечí uchoval vrozenou dobrotu a smysl pro poctivou práci. Tento průvod doprovázely slavnostní tóny Smetanovy hudby, vycházející ze zpěvných harmonií lidových tanců, kterým se červenolící slovanští junáci a kypřé děvčice oddávali v těch několika málo chvílích volna, které jim mezi dřinou na panském zbyly. A kupodivu se ukázalo, že tento jednoduchý recept měl na otcovy pobyty v pracovně pozitivní vliv.

Nemůžete mi tedy mít za zlé, že jsem vzal příběh, že pravda vítězí, zcela vážně a věnoval tolik času a energie potrestání Luisiných a Siegfriedových vrahů.

Za to, že jsem potkal Luisu, může rovněž národně-buditelské nadšení mých rodičů. Pokud by mě matka nenutila chodit na hodiny klavíru, běžely by naše životy vlastní cestou a velice pravděpodobně by teď byla Luisa naživu a žila spokojeně někde v Německu.

Moje matka chápala ovšem hudbu především jako základ české národní identity. Možná byl za vším pocit osamělosti způsobený

nedostatkem přítelkyň, na které byla zvyklá v Lounech, protože zatímco němečtí sousedé spěchali do svých kostelů a Židé do velké synagogy v Dlouhé ulici, moje matka usedala ke klavíru a přehrávala si polky Bedřicha Smetany, jehož hudbu pokládala nejen za hudební skvost, ale především za jednu z příčin povstání českého národa z popele zapomnění. Musel jsem chodit k paní profesorce Böhmové, z čehož vyplývala nutnost vystupovat na pravidelných akademiích. Naštěstí se moje matka po jednom společném vystoupení žáků paní profesorky, kdy jsem nezvládl rychlý sled akordů v druhé části polky Našim děvám a musel se několikrát opravovat, se zkroušeným výrazem smířila s faktem, že ze mne klavírní virtuos nikdy nebude. Na onom vystoupení excelovala velice bledá a hubená dívka s neuvěřitelně hbitými štíhlými prsty a s hustými prameny černých vlasů, které jí během náročných pasáží poletovaly kolem nápadně bílých tváří. Ta dívka, která brilantně přednesla Uherský tanec číslo pět, čímž ve mně svoji pílí a dokonalostí vzbudila závistivý posměch, byla dcera primáře interny žatecké nemocnice Luisa.

Tehdy mne, kromě své uzavřené hrdosti, s jakou usedala před zraky rodičů z řad vážených žateckých rodin na podiu ke klavíru, ničím nezaujala. Ještě o pár let později, když už patřila mezi nejobdivovanější dívky v Žatci, mi pořád připadala příliš vážná, nebo spíše předčasně dospělá. Po fyzické stránce předčila všechny své vrstevnice, ale měla přísný, jednoznačně řezaný obličej, kterému dominoval výrazný nos a který se již tehdy tak lišil od rozmazaných a rozšklebených obličejů českých spolužáček. Z klasického gymnázia odcházela obklopena skupinou podobně až nepřírozeně vzpřímených dívek, mezi kterými se nedala přehlédnout díky svým dlouhým nohám, na nichž energicky kráčela za svým cílem. Spíše se vznášela mezi ostatními a panovalo vše-

obecné přesvědčení, že na ni čeká bohatý ženich, který si připraví skvělou budoucnost. Ptáte-li se, jestli byla Luisa krásná, musím upřímně odpovédět, že tehdy mi rozhodně krásná nepřipadala. Zdála se příliš nedosažitelná, čímž samozřejmě vzbuzovala moji zvědavost. Moji plebejští spolužáci ovšem tvrdili, že je to jen nafoukaná Němka, která navíc vypadá jako Židovka.

„Ta bude mít strašně chlupatou kundu,“ usoudil nakonec Karel, který měl na všechno jasný názor. A tak jsme se věnovali několika měkkým a baculatým českým holkám, které se před námi za ustavičného hihňání všelijak kroutily a natřásaly.

Po onom osudném selhání během veřejné přehrávky jsem na hodiny klavíru chodit nepřestal, nicméně jsem byl zbaven povinnosti vystupovat na veřejnosti. Nemusel jsem také přesně dodržovat výběr skladeb určený paní profesorkou Böhmovou a mohl jsem občas přinést nějakou vlastní, kterou jsem se chtěl naučit. Ať již jsem byl poznamenán matčiným prožíváním hudby jako národního úkolu, nebo se mi klasická muzika neustálým posloucháním vryla do paměti, nadšení svých vrstevníků pro jazz a jiné, takzvaně moderní hudební styly jsem nikdy nerozuměl, i když jsem se svých kamarádů nikdy neodvážil zeptat, co se jim na skladbách Irvinga Berlina nebo George Gershwinu tolik líbí, abych se v jejich očích úplně neznamoženil. Nicméně jsem rozhodně neměl chuť se někde předvádět.

Bylo to, tuším, ještě někdy kolem mých šestnáctých narozenin, když mě paní profesorka Böhmová požádala, zda bych nevypomohl její žačce a nezaskočil v jedné skladbě pro čtyři ruce za partnerku, která se náhle odstěhovala. Vlastně jde tedy o dvě skladby, Polonézu a Rondo Franze Schuberta. Neříká to prý nic těžkého a jistě to zvládnou, Rondo je navíc podobné jiné

Schubertově skladbě, kterou jsem měl již nastudovanou. Chvilí jsem se bránil, ale paní profesorka to pojala jako moji povinnost vůči hudbymilovnému žateckému publiku. Až když jsem odcházel s notami v ruce, oznámila mi jméno spoluhráče. Luisa.

Když jsme se před první zkouškou setkali v salonu paní profesorky, Luisa se jen provinile pousmála, což mi k její nepřístupné povaze příliš nesedělo. Ačkoli jsem doma cvičil a byl si technickým zvládnutím skladeb jistý, náhlá blízkost do té doby nepřístupného dívčího těla, nečekaná vůně jejích vlasů a občasný dotyk její ruky nad klávesnici způsobily, že jsem se dopustil řady přehmatů, nad kterými paní profesorka pohoršeně kroutila hlavou. Luisa náhle vypadala nečekaně křehce, takže jsem se jí bál dotknout, abych jí náhodou neublížil. Stejně netušenou zkušeností byla pro mne neokázalá jistota, kterou ze sebe vyzařovala jak během hry, tak i ve chvíli, kdy jsme oba seděli vedle sebe a poslouchali pokyny paní profesorky. Musel jsem slíbit, že se svůj part do příští zkoušky rychle doučím.

Spíš než strach z publika mě přepadaly obavy, že neobstojím v očích té hrdé dívenky, jejíž klidný výraz tak kontrastoval s dramaticky vypjatým přednesem Schubertovy hudby, a proto jsem doma k nemalé radosti své matky skutečně pilně cvičil. I tak jsem měl z výsledku obavy a v duchu jsem si nadával, že jsem na to vůbec přistoupil. Luisa byla celou dobu naprosto klidná, a to i ve chvíli, kdy už jsme čekali v portálu městského divadla. Měla za sebou již jedno úspěšné sólové vystoupení se Sindingovým Rašením jara, přesto mi to nedalo a zeptal se potichu, zda nemá trému.

„Proč?“ obrátila se ke mně s klidným úsměvem, „udělali jsme přece všechno, co jsme udělat měli. Co se má stát, to se stane.“

Snad tím, jak vložila osud našeho vystoupení do rukou Prozřetelnosti, zajistila, že svůj part jsem ke svému překvapení zvládl a mohl si vychutnat ovace publika i pochvalu paní profesorky. Luisa se chvíli opravdu šťastně usmívala, a dokonce mne představila svým rodičům, kteří mi poněkud obřadně poděkovali za skvělý doprovod. Této situace využila paní primářová Bergmannová, která hned navrhl, že bychom na příští akademii mohli nastudovat Mozartovu Sonátu B dur pro čtyři ruce, což ostatní kvitovali jako vynikající nápad. Shovívavě vlídný, ale silně neupřímný tón konverzace ve mně probudil nečekané národní citění, a tak jsem nadnesl, zda bychom nemohli raději zahrát něco z druhé řady Dvořákových Slovanských tanců, to je přece také pro čtyři ruce. Paní profesorka na mě vrhla káravý pohled, že se protivím názorům významných osobností města, ovšem dříve než se stačila nadechnout, prohlásila Luisa rozhodně, že by si Dvořáka moc ráda zahrála. Paní profesorka i paní primářová se na Luisu s překvapením obrátily, ale ona jejich pohled s milým úsměvem opětovala, Pak se otočila ke mně. Asi čekala nějakou povzbudivou odpověď, ale buď jsem byl její vstřícností tak zaskočený, nebo jsem v tu chvíli už myslel na baculaté tělíčko rozverně Olgy Petráškové, se kterou jsem měl mít druhý den rande, že se ode mne ničeho nedočkala.

Olga byla usměvavá blondýnka s krátkými vlasy, které odhalovaly štíhlý krk, kolem něhož poletovaly třpytivé náušnice. Chodila do Měšťanské obchodní školy a potkávali jsme se občas na Ringplatzu. Měla hezký kulatý obličej a téměř neustále se usmívala. Moji spolužáci ji svorně pokládali za naši největší hvězdu. Chvíli trvalo, než jsem pochopil, že jsem u ní docílil úspěchu, i když jsem si svých zásluh vůbec nebyl vědom.

Spolužáci si ze mě na oplátku dělali legraci, že jsem se do Olgy zamiloval.

Olga mě utěšovala, že to jsou pitomci:

„Co od nich čekáš, vždyť jsou to fotbalisti. Můj bratr alespoň tvrdí, že všichni sportovci mají místo mozku svaly.“

Lehkost, s jakou proplouvala všemi starostmi, ostře kontrastovala s těžkopádností mé snahy pochopit nejasná a protichůdná pravidla světa dospělých. Olga od okolního světa očekávala samé skvělé zážitky. V tom se trochu podobala mé matce, pouze s tím rozdílem, že matka odvozovala svá pozitivní očekávání od čerstvě nabyté národní samostatnosti.

Kromě poněkud toporného objímání a nevinných polibků jsem ale s Olgou dlouho nemohl ničeho dosáhnout. Několikrát jsem ji pozval do cukrárny pana Löwensteina. Olga tvrdila, že miluje sladké, a při každé návštěvě si vybírala nový dort, který zkoumala lžičkou ze všech stran, nabírala malé kousky a ty pak obřadně vychutnávala, přičemž na chvíli zavírala slastně oči. Venku na ulici ale dál odpovídala na návrhy některých kluků, dokonce i na ty nemravné, což vysvětlovala tak, že neodpovídat je neslušné. Byl jsem přesvědčen, že ocení, když se budu chovat lépe než ostatní. Otec mi nakonec stále opakoval, že si nemám nic vynucovat násilím. Násilí plodí jen další násilí, tvrdil. Konečně jsem měl možnost otcovské rady uplatnit.

Když mi jednou Olga slavnostně oznámila, že mě její rodiče zvou na odpolední čaj, byl jsem přesvědčen, že moje slušné chování došlo ocenění. Olžin otec byl váženým obchodníkem s chmelem. Návštěvy v jejich honosném domu z konce minulého století probíhaly ve velice upjaté a formální atmosféře, takže jsem mohl pokaždé s nelíčeným údivem studovat obrovský obraz,

který visel v přijímacím salonu a znázorňoval zasněženou – pravděpodobně ruskou – krajinu, kterou pod temně šedivou oblohou zběsile uháněly saně tažené trojicí koní. Saně mířily přes primitivní mostek k několika nízkým dřevěným stavením vzadu na obzoru a jejich jízdu se zaujetím sledovala smečka vlků skrytá v březovém háječku v levém dolním rohu obrazu.

Brzy se ukázalo, že pan Petrášek je přesvědčeným zastáncem myšlenky novoslovanství a velkým obdivovatelem Karla Kramáře, se kterým prý měl dokonce tu čest se ve Vídni při nějaké příležitosti setkat. Přesvědčoval mě, že jen díky myšlence spolupráce slovanských národů a vyvážení německého vlivu vlivem ruským vzniklo samostatné Československo. O šíři jeho slovanského srdce svědčilo i to, že jako domovníka zaměstnával pana Svobodu, přestože šlo o komunistu, který válčil v řadách Rudé armády na straně bolševiků.

V mé Olgou poblázněné duši způsobovaly doktorovy přednášky zmatek, protože o novoslovanství jsem do té doby slyšel pouze několik otcových sarkastických poznámek, podle kterých šlo o výmysl blouznivců z řad obdivovatelů ruského mysticismu. Navíc jsem musel konverzovat i s Olžiným bratrem Alexandrem, malým brýlatým mladíčkem s bílými tvarohovými tvářemi a pěstěnou hřívou zrzavých vlasů, který studoval v Praze práva. Při první příležitosti mě zavedl do místnosti, kde měl uloženou svoji sbírku mincí. S hrdostí mě poučoval, že staré mince jsou nejvlastnějším obrazem dějin a tato sbírka prý mimo jiné dokládá vyspělost českého národa. Brzy ovšem na ideu národa zapomněl a hovořil především v číslech. Jde totiž mimo jiné o výhodné zhodnocení peněz, protože tyto mince získají postupem času větší a větší cenu a nehrozí nebezpečí náhlých výkyvů na trhu. Chtěl by prý přikoupit další cenné mince od doktora Kříže,

ale ten prý na nich sedí, ačkoli jich má už tak spoustu. Alexandr mi pořád vykládal, že nechápe, proč doktor Kříž na sbírce tak sedí, když do hrobu si ji stejně nevezme a jeho syn je prý oficiálně uznáný idiot. Jednou prý z něho ty mince stejně dostane.

Olga během otcových a bratrových přednášek většinou zmizela. Čekala na mne někde za rohem, kde se ke mně přitiskla a šeptala mi do ucha, že by se mnou chtěla být sama. Její vlhké a horké rty mě lechtaly v uchu, ale pak si oběma rukama otočila moji hlavu k sobě a začala mne pootevřenými ústy líbat a olizovat hbitým a nepokojným jazýčkem. Připadala mi náládová a nezodpovědná, překvapovala mě bláznivými nápady, co bych měl vykonat, abych dokázal, jak ji miluji. Nevěděl jsem, co si s ní mám počít, její horké tělo, které se mi svíjelo v náručí, bylo až příliš bolestivou výčitkou mé neschopnosti.

Po několika týdnech mi obřadně oznámila, že mě zve na oslavu svých narozenin. Uspořádala ji jedno nedělní odpoledne v jejich vile, kam sezvala asi dvacet podle poslední módy oblečených slečen a mladíků, které jsem neznal. Rychle mě seznámila s několika kolemstojícími a zmizela v chumlu gratulantů. Později jsem ji občas zahlédl, jak přelétá od jednoho hloučku ke druhému, a zaslechl odněkud její hlasitý smích. Nakonec jsem ji spatřil, jak se pod velkým schodištěm líbá s jedním z těch nafintěných mladíků v dvouřadých sakách s vycpanými rameny. Chvilí jsem váhal, co v takové chvíli udělat, ale nakonec jsem jen potichu vycouval a odešel do tmy.

Shodou okolností jsem měl druhý den odpoledne generální zkoušku na nedělní vystoupení v městském divadle, kde jsme měli s Luisou zahrát Brahmsův valčík 39. Neměl jsem samozřejmě